

О. В. Мельников

Українська академія друкарства

ЗАПРОГРАМОВАНИЙ НА УСПІХ
(до 80-річчя з дня народження Г. Д. Толстого)

Григорій Денисович Толстой народився 1928 р. в с. Середньому Ізюмського району Харківської області в родині службовця. У 1935–1941 рр. навчався у Боровській середній школі, де закінчив шість класів. У 1942–1943 рр. перебував разом із сім'єю на тимчасово окупованій території. Після відступу німців — з березня по жовтень 1943 р. — служив бійцем винищувального батальйону Боровського районного відділу НКВС Харківської області. У жовтні 1943 р. продовжив навчання у середній школі й одночасно до липня 1944 р. працював чорноробом у млині.

У квітні 1945 р. сім'я Г. Д. Толстого переїхала за місцем призначення батька у м. Підгайці Тернопільської області. Там він закінчив середню школу. У 1947 р. вступив на механічний факультет УПІ ім. Івана Федорова. Після одержання в 1952 р. диплома з відзнакою був рекомендований на науково-педагогічну роботу. Працював асистентом, старшим викладачем кафедри поліграфічних машин, комсоргом ЦК ЛКСМУ УПІ. Для завершення та захисту дисертації в 1959 р. навчався в річній аспірантурі Московського поліграфічного інституту. У 1960 р. в УПІ побачила світ книга (у 2-х частинах) Г. Д. Толстого «Друкарські машини». 1962 р. Григорій Денисович захистив у МПІ дисертаційну роботу «Исследование энергетических параметров

красочных аппаратов машин высокой и плоской печати» на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Після успішного захисту дисертації був обраний деканом механічного факультету, а в 1963 р. призначений проректором з навчальної та наукової роботи інституту. 1964 р. ВАК затвердив Г. Д. Толстого у вченому званні доцента по кафедрі поліграфічних машин.

У 1967 р. Г. Д. Толстой обійняв посаду завідувача новоствореної кафедри автоматизації та комплексної механізації поліграфічного виробництва УПІ, де працював до останніх днів життя. Тоді ж наказом міністра вищої і середньої спеціальної освіти УРСР його за власним бажанням було звільнено від обов'язків проректора. Доброю подією в цей час був вихід у московському видавництві «Книга» навчального посібника «Автоматизация полиграфических производственных процессов».

У 1973 р. Г. Д. Толстого призначили ректором УПІ ім. Івана Федорова (на цій посаді він пропрацював до 1989 р.), а в 1983 р. ВАК затвердив його

у вченому званні професора по кафедрі автоматизації та комплексної механізації поліграфічного виробництва. У 1989 р. у видавництві «Книга» побачив світ підручник «Автоматизация технологических процессов полиграфии», написаний професором Толстим у співавторстві.

За період праці Г. Д. Толстого на посаді ректора УПІ було побудовано два гуртожитки, їдальню, студентське кафе, актовий зал і новий навчально-лабораторний комплекс, кафедри й лабораторії оснащено найновішим обладнанням. Як завідувач кафедри він багато зробив у справі організації навчально-наукової роботи та створення її навчально-матеріальної бази; кафедра почала першою в Союзі готувати фахівців зі спеціальності «Автоматизація і комплексна механізація процесів поліграфічного виробництва». У 1980 р. за успіхи в підготовці висококваліфікованих кадрів і у зв'язку з 50-річчям з дня заснування УПІ ім. Івана Федорова було відзначено найвищою нагородою — Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

Г. Д. Толстой обирався депутатом Львівської міської Ради народних депутатів, членом Львівського міського, Ленінського та Шевченківського районних комітетів КП України, Львівського обласного, міського та районного комітетів ЛКСМУ, головою правління Львівської міської організації товариства «Знання».

Відзначений орденом «Знак почета», медалями «За трудовую доблесть», «За победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.», «За трудовую доблесть в годы Великой Отечественной войны 1941–1945 гг.», Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР та іншими державними нагородами, удостоєний звання «Заслуженный работник высшей школы УРСР».